

Nr 51

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nybyggnad för Chalmers provningsanstalt, m. m.

(5:e avd.)

I propositionen nr 88 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 6 mars 1964, föreslagit riksdagen att a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna vid statsrådsprotokollet fogat avtal med Göteborgs stad; b) till Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1963/64 under Statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 250 000 kr.; c) till Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt för budgetåret 1964/65 under Statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 200 000 kr.

I propositionen föreslås bemyndigande för Kungl. Maj:t att godkänna avtal mellan staten och Göteborgs stad rörande verksamheten vid Chalmers provningsanstalt. Avtalet innebär bl. a., att staten skall låta uppföra en nybyggnad åt anstalten för en beräknad kostnad av ca 2 milj. kr. Av detta belopp föreslås nu anvisat dels 250 000 kr. på tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, dels 1,2 milj. kr. på riksstaten för budgetåret 1964/65.

Chalmers provningsanstalt tillkom på 1880-talet med stöd från Göteborgs stad, såsom en fristående auktoriserad anstalt knuten till Chalmers tekniska lärosäte. Anstaltens nuvarande förhållanden har reglerats genom ett avtal år 1954 mellan staten och Göteborgs stad samt av stadgar, som samma år fastställdes av Kungl. Maj:t. Enligt avtalet disponerar anstalten hyresfritt sina lokaler, som staden har ställt till anstaltens förfogande i kvarteret Kronoberg i stadsdelen Lorensberg. Anstalten, som företrädesvis skall betjäna Göteborg och kringliggande landsdelar, står under ledning av en styrelse med ledamöter utsedda av bl. a. Kungl. Maj:t, Chalmers tekniska högskola och Göteborgs stad. I sin verksamhet skall anstalten samarbeta med Chalmers tekniska högskola och samråda med statens provningsanstalt. Vid båda provningsanstalterna tillämpas för närvarande samma taxor.

Göteborgs stad har i december 1962 sagt upp 1954 års avtal till den 31 december 1963. Staden har emellertid samtidigt erbjudit sig att överlämna ett markområde till en nybyggnad för anstalten.

Frågan om anstaltens framtida ställning har utretts av en i januari 1963

inom handelsdepartementet tillkallad sakkunnig. Denne har bl. a. föreslagit att anstalten förstatligas, att staten uppför en nybyggnad för anstalten och att anstalten erhåller vissa förstärkningar när det gäller utrustning.

Ett stort antal av de remissinstanser som hörts över den sakkunniges förslag har — i varje fall på föreliggande utredningsmaterial — avstyrkt att anstalten förstatligas. Alla instanser som yttrat sig beträffande lokalfrågan är däremot eniga om att anstaltens lokalproblem måste lösas och en ny byggnad uppföras för anstalten.

Efter förhandlingar har den 25 januari 1964 ett nytt, preliminärt avtal på tio år upprättats mellan staten och Göteborgs stad. Avtalet har den 13 februari 1964 godkänts av stadsfullmäktige. Enligt detta avtal — som inte förutsätter att anstalten nu skall förstatligas — skall staden utan vederlag till staten överlåta ett område på Store Mosse om ca 8 000 m² och staten på samma område i byggnadsstyrelsens regi för ca 2 milj. kr. låta uppföra en byggnad, som skall upplåtas åt anstalten mot hyra. För att anstalten skall få möjlighet att anskaffa viss utrustning skall den dock hyresfritt få disponera lokalerna under de första fem åren av avtalstiden. Enligt avtalet skall vidare Göteborgs allmännyttiga och kooperativa bostadsföretag (GAKO) och näringslivet i Göteborg med kringliggande landsdelar ställa garantier för anstalten. Om på grund av underskott i verksamheten garantierna tas i anspråk till visst belopp, skall förhandlingar tas upp om anstaltens fortsatta verksamhet. Därest till följd av allmänna överväganden av formerna för provningsverksamheten i landet ett förstatligande skulle te sig önskvärt, äger staten sedan fem år förflutit av avtalstiden påkalla förhandlingar i sådant syfte.

Totalkostnaderna för en nybyggnad har av byggnadsstyrelsen beräknats till ca 2,1 milj. kr.

Utskottet. Vid sin granskning av det föreliggande propositionsförslaget har utskottet inte funnit anledning till erinran mot att frågan om Chalmers provningsanstalts fortsatta verksamhet löses enligt de linjer som innefattas i det mellan staten och Göteborgs stad träffade preliminära avtalet. Utskottet tillstyrker likaledes den begärda medelsanvisningen avseende nybyggnad för anstalten.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna vid statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 6 mars 1964 fogat avtal med Göteborgs stad;

b) till *Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1963/64 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 250 000 kr.;

c) till *Nybyggnad för Chalmers provningsanstalt* för budgetåret 1964/65 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 1 200 000 kr.

Stockholm den 14 april 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 52.